

ПРИЈЕДЛОГ

АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО
„ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА“
БИЈЕЉИНА

**ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
ЗА 2017. ГОДИНУ**

Бијељина, фебруар 2018. године

Садржај:

Садржај:	2
1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	4
2. МАКРО И МИКРО ОРГАНИЗАЦИЈА ДРУШТВА.....	5
3. ОСТВАРИВАЊЕ РЕГИСТРОВАНИХ ДЈЕЛАТНОСТИ.....	7
3.1. СТРУЧНА СЛУЖБА УПРАВЕ ДРУШТВА.....	7
3.1.1. Одјељење за заштиту животне средине	7
3.2. СЛУЖБА ЗА ИНФОРМАЦИОНО КОМУНИКАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ	8
3.3. ЕКОНОМСКО – ПРАВНИ СЕКТОР	8
3.3.1. Служба за правне, кадровске и опште послове	8
3.3.2. Служба наплате, читавања и искључивања водомјера	10
3.3.3. Служба за финансијско – рачуноводствене и комерцијалне послове	11
3.4. СЕКТОР ЗА КАНАЛИЗАЦИЈУ	12
3.4.1. Служба за управљање постројењем за пречишћавање отпадних вода	12
3.4.2. Служба за управљање канализационом мрежом	13
3.5. ТЕХНИЧКИ СЕКТОР.....	14
3.5.1. Служба за производњу и дистрибуцију воде.....	14
3.5.2. Служба за одржавање цјевовода и изградњу водоводне мреже.....	15
3.5.3. Служба за пројектовање и развој.....	16
3.5.4. Служба за управљање водоводном мрежом	17
3.5.5. Служба за лабораторију и лабораторијске послове	18
4. ОДЈЕЉЕЊЕ ИНТЕРНЕ РЕВИЗИЈЕ	19
5. ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ	21
5.1. Биланс стања	21
5.2. Биланс успјеха	26
5.3. Остварени резултат	32
5.4. Биланс токова готовине	32
5.5. Преглед обавеза и потраживања	34
5.6. Залихе	35
5.7. Плате.....	36
5.8. Радна снага	37
6. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА.....	37
6.1. Кредитни ризик	37

6.2. Цјеновни ризик	38
6.3. Ризик ликвидности.....	39
6.4. Ризик новчаног тока.....	39
7. ПРОБЛЕМИ И ТЕШКОЋЕ У РАДУ	40
8. ЗАКЉУЧАК	41

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Сврха овог Извјештаја о пословању је анализа остварених пословних циљева, постигнутих резултата и испуњених обавеза према ЕБРД – у и Споразуму о јавним услугама у току 2017. године. У овом Извјештају о пословању ћемо приказати послове и активности које су обављене у овом Друштву, по службама и одјељењима. У првом дијелу извјештаја је приказана активност Друштва кроз детаљан опис послова обављених у посматраном периоду, а у другом дијелу је финансијски осврт на остварени финансијски резултат 2017. године. А.Д. „Водовод и канализација“ Бијељина је предузеће од посебног интереса за Град Бијељина, које у складу са Законом о комуналној дјелатности снабдијева грађане водом и врши одвођење отпадних вода. Друштво је успјешно обавило свој основни задатак – уредно снабдијевање грађана и привреде, водом, физичко – хемијски и микробиолошки, исправном.

2. МАКРО И МИКРО ОРГАНИЗАЦИЈА ДРУШТВА

Макро организација Друштва подразумева следеће унутрашње организационе јединице:

1. **Управа Друштва;**
2. **Стручна служба Управе Друштва:**
 - 2.1. Одјељење за заштиту животне средине;
3. **Служба за информационо комуникационе технологије**
 - 3.1. Одјељење за пројектовање и програмирање;
 - 3.2. Одјељење за системску подршку
4. **Економско – правни сектор;**
5. **Сектор за канализацију;**
6. **Технички сектор;**
7. **Одјељење интерне ревизије.**

Управом Друштва руководи и одговоран је за њен рад, директор Друштва.

Стручном службом Управе Друштва, као и Одјељењем за заштиту животне средине, руководи и одговоран је за њен рад директор Друштва.

Службом за информационо комуникационе технологије руководи и одговоран је за њен рад руководилац службе.

Економско – правним сектором руководи и одговоран је за његов рад извршни директор економско – правног сектора.

Сектором за канализацију руководи и одговоран је за његов рад извршни директор сектора за канализацију.

Техничким сектором руководи и одговоран је за његов рад извршни директор техничког сектора.

Одјељењем интерне ревизије руководи и одговоран је за њен рад директор Одјељења интерне ревизије.

Економско – правни сектор се састоји од следећих служби, одјељења и одсјека и то:

1. **Служба за правне, кадровске и опште послове:**
 - 1.1. Одјељење за јавни регистар;
 - 1.2. Одјељење за правне и кадровске послове;

- 1.3. Одјељење за опште послове и
 - 1.4. Одјељење за заједничке послове.
- 2. Служба наплате, читавања и искључивања водомјера:**
- 2.1. Одјељење за наплату сумњивих, спорних и других потраживања.
- 3. Служба за финансијско – рачуноводствене и комерцијалне послове:**
- 3.1. Одјељење за финансијско – рачуноводствене послове;
 - 3.2. Одјељење набавке;
 - 3.3. Одјељење продаје.

Сектор за канализацију се састоји од двије службе и то:

- 1. Служба за управљање постројењем за пречишћавање отпадних вода и**
- 2. Служба за управљање канализационом мрежом**

Технички сектор се састоји од следећих служби и одјељења и то:

- 1. Служба за производњу и дистрибуцију воде.**
- 2. Служба за управљање водоводном мрежом:**
 - 2.1. Одјељење баждарнице, мјерне опреме и замјене водомјера;
 - 2.2. Одјељење за географско информациони систем, катастар подземних инсталација и хидраулички модел;
 - 2.3. Одјељење за детекцију кварова.
- 3. Служба за пројектовање и развој.**
- 4. Служба за одржавање цјевовода и изградњу водоводне мреже.**

5. Служба за лабораторију и лабораторијске послове:

- 5.1. Одјељење за физичко – хемијско испитивање воде;
- 5.2. Одјељење за микробиолошко испитивање воде;
- 5.3. Одјељење за хидролошко и токсиколошко испитивање воде;
- 5.4. Одјељење за узимање узорака и дезинфекцију мреже.

3. ОСТВАРИВАЊЕ РЕГИСТРОВАНИХ ДЈЕЛАТНОСТИ

3.1. СТРУЧНА СЛУЖБА УПРАВЕ ДРУШТВА

3.1.1. Одјељење за заштиту животне средине

У оквиру одјељења за заштиту животне средине, у току 2017. године активности су биле базиране на доношењу и обнављању постојећих рјешења из области заштите животне средине и еколошке заштите.

У току године су потврђена и издата сљедећа рјешења:

- обновљено рјешење о издавању еколошке дозволе за инфраструктурне објекте на Изворишту воде „Грмић“, од стране Министарства за просторно уређење грађевинарство и екологију;
- обновљено рјешење о издавању еколошке дозволе за Постројење за пречишћавање отпадних вода у насељу Велика Обарска, од стране Министарства за просторно уређење грађевинарство и екологију;
- Министарство здравља и социјалне заштите, обновило рјешење о испуњавању услова за увоз, складиштење и кориштење, за сопствене потребе, опасних хемикалија и биоцида који се користе при производњи и дезинфекцији воде за пиће;
- издато рјешење, од стране Јавне установе „Воде Српске“, о водној дозволи за изграђен инфраструктурни објекат, уређај за пречишћавање отпадних вода Града Бијељина и
- приликом друге надзорне контроле, спроведене од стране сертификационог тијела ТМС, потврђена је испуњеност Система управљања квалитетом и Система управљања заштитом животне средине.

3.2. СЛУЖБА ЗА ИНФОРМАЦИОНО КОМУНИКАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ

Служба за информационо комуникационе технологије провела је све активности које се базирају на константном пружању системске и апликативне подршке свим секторима Друштва. Рад је базиран на доношењу нових системско – апликативних рјешења, корекције постојећих, планирању и реализацији информатичких рјешења за превазилажење проблема који се јављају у свакодневном раду.

Неке од активности које би се могле издвојити у посматраном периоду 2017. године су:

- обављање активности на успостављању Географског информационог система и радови на повезивању ГИС базе података, са базом података, корисника комуналних услуга;
- радови на унапређењу заштите рачунарске мреже и рачунара од вируса и неовлаштеног приступа подацима;
- обновљена лиценца антивирусног програма за заштиту битних рачунара и сервера у рачунарској мрежи водовода;
- одржавање и дорада, апликација и база података за софтверске апликације предузећа;
- почетак радова на успостављању апликације за електронске радне налоге;
- припремни радови за увођење апликације Електронска писарница за контролу, размјену, претрагу и праћење електронских докумената унутар Друштва;
- припремни радови за увођење апликације Интерни портал за размјену вијести и битних докумената унутар Друштва;
- активности, на припреми рачунара и услужних програма за лиценцирање и
- свакодневно праћење и контрола кретања возила као и израда извјештаја помоћу апликације за ГПС праћење возила.

3.3. ЕКОНОМСКО – ПРАВНИ СЕКТОР

3.3.1. Служба за правне, кадровске и опште послове

- ❖ Одјељење за јавни регистар;
- ❖ Одјељење за правне и кадровске послове;
- ❖ Одјељење за опште послове и
- ❖ Одјељење за заједничке послове.

У посматраном периоду 2017. године радници **Одјељења за јавни регистар** обавили су сљедеће послове:

- сачињено 15 уговора о изради линија;
- сачињено 382 уговора о изради прикључка;
- обрађено 1.579 захтјева за регистрацију и пререгистрацију корисника комуналних услуга водоснабдијевања и одвођења отпадних вода;
- сачињено 1.595 уговора о пружању комуналних услуга;
- сачињено 33 споразума о раскиду уговора о пружању комуналних услуга;
- регистровано/пререгистровано око 1.777 корисника;
- сачињена 316 записника о регистрацији водомјера на инвеститоре у складу са чланом 55. Одлуке о водоводу и канализацији на подручју општине Бијељина („Сл.гл. општине Бијељина бр. 11/12);
- сачињено 490 записника о регистрацији корисника и
- сачињено 171 записника о стању на терену (ванредне провјере).

У току године, **радници Одјељења за правне и кадровске послове** обавили су сљедеће послове:

- сачињени и дистрибуирани уговори о раду, око 90;
- сачињена и дистрибуисана рјешења о годишњем одмору, око 200;
- сачињена и дистрибуисана рјешења о додјели новчане помоћи, укупно 8;
- израда и ажурирање спискова радника, око 25;
- пријава и одјава запослених и пензионисаних радника у Пореској управи и измјене постојеће документације запослених радника и чланова оба одбора, око 80;
- унос података у персоналне досијее радника, ажурирање података у електронској форми;
- израда одлука, закључака, препорука, правилника, записника, упутстава и других правних аката за потребе Управе Друштва, Надзорног одбора и Скупштине акционара око 550 докумената;
- покренуто 135 парничних поступака, 26 извршних поступака, 21 ванпарнични поступак и 2 стечајна поступака;
- укупно утужена вриједност је 89.932,28 КМ (на име испоручене, утрошене, а неплаћене воде и неизмирења дуговања по основу пружених услуга) од чега је у истој години наплаћено 116.535,45 КМ главног дуга и 5.434,47 КМ судских трошкова;

- спроведена 2 дисциплинска поступка;
- ревидирано око 600 старих судских предмета;
- сачињено и отпремљено око 480 дописа различите садржине, а за примљено око 600 поднесака на обраду и даље поступање;
- за примљено и обрађено 447, а отпремљено 528 судских поднесака и
- активно учествовали у 52 рочишта пред Основним судом у Бијељини и Окружним привредним судом у Бијељини;

Радници **Одјељења за опште послове** обавили су сљедеће послове:

- редовно чишћење објекта Управне зграде, објекта у Хасама, објекта Водоторањ, објекта на изворишту воде за пиће „Грмић“;
- вршени су сервиси и различите врсте поправки на опреми и средствима за рад овог Друштва и
- послови видео, алармног и визуелног мониторинга над објектима овог Друштва.

Одјељење за заједничке послове је току 2017. године обавило сљедеће послове:

- преузето, обрађено и евидентирано 214 регистратора у архивску грађу Друштва;
- преузето, обрађено и евидентирано у електронски и архивски досије, укупно 821 уговор за 2016. годину и 725 уговора за 2017. годину;
- за примљено, евидентирано и прослијеђено на даље поступање 519 захтјева за остваривање права из радног односа и
- спровођење активности из области заштите и здравља на раду и заштите од пожара.

3.3.2. Служба наплате, читавања и искључивања водомјера

У току 2017. године, испоручено је 3.726.072 m³ воде, што је за 86.541 m³ или 2,38 % више, у односу на исти период претходне године.

Укупно регистрованих корисника, на дан 31.12.2017. године, на прикључак за воду је било 33.130, што је за 595 корисника више него у истом периоду 2016. године.

У извјештајном периоду активности службе су првенствено биле усмјерене на што бољу наплату, тако да би проценат био на нивоу предвиђеном упутствима EBRD. Процент наплате по свим категоријама за посматрани период, је **98,95 %**, док је у истом периоду претходне године износио **99,40 %**. Све активности које служба спроводи су у циљу постизања што бољег процента наплате потраживања, јер је

Уговором о зајму за изградњу канализационог система Града Бијељина, ово Друштво преузело обавезу да наплативост потраживања буде најмање 90%.

У извјештајном периоду, радници Службе наплате, читавања и искључивања водомјера, су обавили сљедеће послове:

- покренуто је 123 налога по репрограму и редовном дуговању;
- прослијеђено 34 захтјева комуналној полицији;
- урађено 73 контрола квара на II спојници;
- редовно је вршена мјесечна достава рачуна и читавање стања водомјера;
- за Надзорни Одбор припремљено 214 захтјева, записници и фотографисање;
- достављено је 1.674 опомена са налогом за искључење;
- на лични захтјев одјављено је 74 корисника услуга и
- техничкој служби одржавања поднесено је 409 налога.

Примјеном ИСО 9001:2008 знатно је побољшан увид у захтјеве корисника, чиме је знатно побољшан квалитет услуга.

3.3.3. Служба за финансијско – рачуноводствене и комерцијалне послове

Одјељење за финансијско – рачуноводствене послове

Активности које је, Одјељење за финансијско – рачуноводствене послове, обавило у извјештајном периоду, су:

- вођење главне књиге, контирање, припрема и књижење свих пословних промјена;
- вођење помоћне књиге у коју спадају сљедеће књиге: основних средстава, материјалног књиговодства, обрачуна плата, књиговодство купаца и књиговодство добављача;
- обрачунавање пореза на плате, ПДВ (мјесечни обрачун) и
- израда „периодичног обрачуна“.

Одјељење набавке

У периоду који је обухваћен овим извјештајем, Одјељење набавке је проводило активности које су планиране Планом пословања за 2017. годину и Програмом инвестиција за период 2017 – 2019. године те Планом набавке за 2017. годину. У 2017. години Одјељење је свој рад базирало на поступцима провођења набавке роба, радова и услуга, у складу са Законом о јавним набавкама, Одлукама Надзорног одбора и Управе Друштва. Поступак провођења јавних набавки је реализован у потпуности у

складу са предвиђеном динамиком и правилницима који су дефинисани почетком године од стране Надзорног одбора, Управе друштва и Одјељења за набавке.

Одјељење набавке је у периоду, од 01.01.2017. до 31.12.2017. године провело укупно 98 поступка јавних набавки. Набавке се односе на: 17 набавки путем конкурентског захтјева (КЗ), 7 набавки путем отвореног поступка (ОП), 1 набавка путем преговарачког поступка (ПП), 70 набавки путем директног споразума (ДС), 1 набавка по анексу II и једна набавка по правилнику посебан поступак.

За све проведене набавке урађени су извјештаји Агенцији за јавне набавке, путем портала Е-набавке. Редовно су рађени извјештаји о проведеним набавкама, Управи Друштва и Надзорном одбору, за период између двије сједнице.

У наведеном периоду Одјељење набавке је обављало и све друге активности које су предвиђене за рад Одјељења.

Одјељење продаје

У периоду који је обухваћен овим извјештајем, у поступцима јавних набавки као понуђач учествовали смо у два таква поступка. Први поступак у коме је Друштво учествовало у својству понуђача је поступак јавне набавке изградње водоводне мреже у мјесним заједницама на подручју Града Бијељине. Одлуком уговорног органа за најповољнију понуду је изабрана понуда А.Д. „Водовод и канализација“ Бијељина у понуђеном укупном износу од 194.051,81 КМ. Непосредно последије тога потписан је и уговор о извођењу радова, те су исти и изведени у 2017. години. Други по реду поступак се односи на предмет набавке извођења радова на изради водоводног прикључка за објекат Полицијске станице Бијељина 2, у укупној вриједности од 10.157,62 КМ, уговорног органа Министарство унутрашњих послова Републике Српске. Одлуком о избору најповољнијег понуђача од 09.11.2017. године прихваћена је препорука комисије за јавне набавке и уговор о извођењу радова додијељен А.Д. „Водовод и канализација“ Бијељина. Радови су и изведени у складу са уговореним обавезама.

Оно што је посебно потребно нагласити, јесте да је у 2017. години урађено укупно 589 предмјера и исто толико предрачуна који се односе на прикључење на водоводну мрежу, 8 за прикључење на канализациону мрежу и 35 предрачуна везаних за дислокацију водомјера.

3.4. СЕКТОР ЗА КАНАЛИЗАЦИЈУ

3.4.1. Служба за управљање постројењем за пречишћавање отпадних вода

Радови на Постројењу за пречишћавање отпадних вода у Великој Обарској, за посматрани период су се заснивали на редовним пословима, а то су: пословима на одржавању опреме и постројења, радови на одржавању хигијене на постројењу и активности на лабораторијским анализама и калибрацијама аналитичке опреме.

Радници постројења за ППОВ су обавили низ пратећих активности на пречистачу које су уско везане за само функционисање истог. У складу са препорукама за редовно одржавање изводе се третмани: механички, биолошки и третман муља.

Спроводиле су се активности на редовном одржавању опреме, према задатим процедурама, одржавање прописане хигијене и чишћење механичке и аутоматске опреме пречистача.

За период од 01.01. до 31.12.2017. године пречишћено је 1.337.000 m³ отпадне воде, при чему је из СБР базена исцрпљено 29.000 m³ сировог муља. Дехидратацијом, односно центрифугирањем сировог муља добили смо око 1.450 m³ дехидрираног муља (муљног колача) од 19 до 22 посто сувоће.

Што се тиче активности лабораторије на постројењу за пречишћавање отпадних вода, издвојићемо неке од анализа које су рађене у току године и то:

- 102 анализе сирове отпадне воде и пречишћене отпадне воде;
- 523 анализа узорака из СБР-а;
- 132 анализа полимеризованог муља;
- 79 анализа сировог муља;
- у наведеном периоду, рађене су редовне калибрације процесних сонди, за мјерење ПХ, редокс потенцијала и кисеоника на мјесечном нивоу и
- извршено је еталонирање мјерне лабораторијске опреме (пећ за жарење, БПК инкубатор, сушница и терморектор) од стране овлаштене фирме Орао.

3.4.2. Служба за управљање канализационом мрежом

Служба за управљање канализационом мрежом је свој рад у посматраном периоду 2017. године, базирала кроз четири вида активности.

Први вид активности је одржавање септичких јама и путокса кућних савјета, односно заједница етажних власника (ЗЕВ) који плаћају надокнаду кроз рачуне за воду, а прикључени су на стару кишну канализацију.

Други вид активности је рад и одржавање за трећа лица којима се интервенисало по извршеним уплатама на жиро рачун Друштва или директно на благајни те рад по

уговорима за одржавање кишне канализације у граду Бијељина и насељеном мјесту Јања.

Трећи вид активности су спроводили радници Службе кроз интервенције за потребе других служби у оквиру Друштва, кроз разне видове подршке приликом кварова као и одржавање фекалне канализације.

Четврти вид активности остварује се кроз интервенције на одржавању фекалних пумпних станица: ПС-1, Лозничка, Ковиљуше, Пет језера, ПС Јања и ПС Извориште, гдје је усљед престанка рада фекалних пумпи било безброј интервенција у свим периодима дана.

Кроз ова четири вида активности у 2017. години фекална цистерна је одвезла 476 тура фекалног отпада и специјално возило за пробијање канализације (ВОМА) је радила 405 сати.

У надлежности Службе за управљање канализационом мрежом је и одржавање колектора и прикључних водова који су у редовном одржавању.

Одржавање канализације одвија се по донесеном и усвојеном плану одржавања, и поштују се све процедуре које су проистекле из усвојених стандарда.

Требало би истаћи, да се од краја априла свакодневно спроводе активности на изради геоинформационог система (ГИС) прикључака на канализациони систем, гдје се подаци узимају са терена и уносе у базу података, са циљем да се добију потпуно тачни подаци о дужинама и положају, како колектора тако и прикључака фекалне канализације.

3.5. ТЕХНИЧКИ СЕКТОР

3.5.1. Служба за производњу и дистрибуцију воде

На Изворишту „Грмић“, Служба за производњу и дистрибуцију воде, је у 2017. години, обавила све редовне и ванредне радње, које су имале за циљ редовно снабдијевање становника, физичко – хемијски и микробиолошки, исправном водом за пиће.

Радници Службе за производњу и дистрибуцију воде су на вријеме обавили све техничке радње које су биле потребне за неометано функционисање система за дистрибуцију воде, а неке од њих су: мјерења подземних нивоа вода, испирања базена, цјевовода, површинских слојева бунара, свих пијезометара и свакодневна визуелна контрола рада опреме.

Такође на пумпама су извршени потребни редовни ремонти самих пумпи и електро опреме на истим, као и сви редовни ремонти на осталој опреми на Изворишту „Грмић“. Поред редовних активности, Служба је успјешно и у најкраћем року одговорила и на све ванредне ситуације које су појавиле на Изворишту „Грмић“.

Поменуте радње и редовни ремонти су неопходни и веома битни, посебно у првој половини 2017. године, јер је то припрема за улазак у љетњу сезону водоснабдијевања, која је и најзахтјевнија и најобимнија, што се тиче количине испоручене воде грађанима.

Све горе поменуто је резултирало да се у посматраном периоду обавља неометано снабдијевање грађана физичко – хемијски и микробиолошки исправном водом са Изворишта „Грмић“.

У току 2017. године, није било прекида у водоснабдијевању грађана физичко – хемијски и микробиолошки исправном водом са изворишта Грмић.

3.5.2. Служба за одржавање цјевовода и изградњу водоводне мреже

У Служби одржавања обављају се послови и задаци константног одржавања погонске исправности и функционисања водоводног и канализационог система.

Основне активности Службе за одржавање цјевовода и изградњу водоводне мреже односе се на спровођење превентивних активности у циљу спречавања настанка евентуалних кварова на мрежи као и интервенције које су усмјерене на отклањање истих.

Водоводну мрежу која је под режимом одржавања Службе одржавања чини око 640 km мреже и око 33.000 прикључака. Цијели овај систем подијељен је на 10 рејона и то:

- рејон 1 – Јања;
- рејон 2 – Којчиновац, Глоговац и Љесковац;
- рејон 3 – Патковача, Пучиле и Голо Брдо;
- рејон 4 – Хасе (Старе и Нове);
- рејон 5 – Обарска и Црњелово;
- рејон 6 – Амајлије, Дворови и Попови;
- рејони 7, 8 и 9 – Град Бијељина и
- рејон 10 – „Сјеверни прстен“, Батковић, Велино село, Даздарево...

Градске зоне (рејони 7, 8 и 9) су и даље „критичне“ области, што је сасвим разумљиво, ако се има у виду старост мреже, њена дужина као и број прикључака у овим зонама. Упоредо са изградњом канализационе мреже врши се реконструкција и водоводних

инсталација тако да је за очекивати, да ће у неком будућем периоду, доћи до смањења броја интервенција у критичним зонама. И даље је највећи број кварова током љетњих мјесеци, када је потрошња воде највећа.

Кварови у шахтовима су најбројнији, што је разумљиво и углавном се свде на поправку или замјену вентила као и замјену попуцалих поцинчаних цијеви (корозија).

У 2017. години, Служба је имала 117 интервенција на уличним цијевима, 26 на засуну (вентилу), 11 на хидранту, 619 на прикључцима и 1.474 интервенција у шахтовима.

Такође, у току посматраног периода положено је и 7.891 m цијевовода различитих профила, што је у односу на 2016. годину (5.459 m) повећање за око 40%.

У оквиру механичарске радионице обављане су активности у складу са тренутном ситуацијом, односно сходно потребама које су везане за редовне сервисе и ванредне поправке на возном парку Друштва, а односе се на аутомобиле, теретна возила, машине и уређаје.

3.5.3. Служба за пројектовање и развој

Развој водоводног система, предуслов је за остваривање најважније комуналне дјелатности, односно, основне дјелатности Друштва. Пословима пројектовања, израдом понуда и сагласности, радом на индивидуалним прикључцима и осталим радним активностима Службе развоја, генерише се важна техничка подршка основној дјелатности Друштва.

Неке од активности Службе развоја у извјештајном периоду 2017. године су:

- Прибављање сагласности за извођење радова на јавним површинама од надлежних градских и републичких органа, израда информација и обавјештења за надлежна одјељења Града Бујељина, вршење увиђаја по захтјеву странака и других служби Друштва.
- Извршене су 2 процјене за изградњу водовodne и канализационе мреже у циљу изградње инфраструктуре на неуређеним грађевинским парцелама.
- Наплаћено је 357 прикључака индивидуалних стамбених објеката и 7 прикључака за колективне стамбене и стамбено пословне објекте, на водоводну мрежу.
- Извршена техничка припрема за израду нових прикључака, при чему је урађен увиђај на терену, израђен предмјер и предрачун радова са потребним детаљима, припрема налога за рад, обрачун радних налога и све остале потребне радње у надлежности Службе за развој и пројектовање, а за потребе других Служби и одјељења.

3.5.4. Служба за управљање водоводном мрежом

Дјелокруг рада Службе за управљање водоводном мрежом обухвата одређени број активности и послова, који су према свом карактеру и врсти груписани у надлежности три одјељења и то:

- ❖ Одјељење баждарнице, мјерне опреме и замјене водомјера;
- ❖ Одјељење за ГИС, катастар подземних инсталација и хидраулички модел и
- ❖ Одјељење за детекцију губитака.

Одјељење баждарнице, мјерне опреме и замјене водомјера је за период рада у Служби за управљање водоводном мрежом у току 2017. године, обавило сљедеће радње:

- Редовна замјена водомјера којима је истекао рок употребе од 5 година, а која је вршена према унапријед одређеној динамици Службе за управљање водоводном мрежом и у складу са законским обавезама које регулишу ту област – уграђени профил **водомјера \varnothing 1/2" – \varnothing 6/4" је укупно 2.404 замијењених водомјера.**
- Сервисирање и баждарање водомјера, за све службе водовода које су у свом раду везане за мјерно мјесто тј. користе водомјер, а које је у складу са унапријед одређеном динамиком замјене и у складу са законским обавезама које регулишу ту област, замјена неисправних дијелова на истим, као и ванредна замјена неисправних водомјера те редовно сервисирање и баждарање свих осталих – профил **водомјера \varnothing 1/2" – \varnothing 6/4" укупно 6.414 сервисираних и баждарених водомјера за све службе које су у свом раду везане за мјерно мјесто тј. користе водомјер, као и за потребе трећих лица.**
- Отварање радних налога за одређене интервенције на водоводној мрежи: мањи кварови, затварање воде, грађевински и монтажни радови у објекту баждарнице.

Одјељење за ГИС, катастар подземних инсталација и хидраулички модел, је за период рада, у Служби за управљање водоводном мрежом у току 2017. године, извршило сљедеће радње:

- Редовно обилажење комплетног водоводног система Бијељина, прикупљање свих података, провјера исправности вентила, геодетско снимање потребних тачака, а све за потребе формирања ГИС базе.
- Обављено геодетско снимање изведених водоводних линија, положаја постојећег цјевовода приликом „отварања“ цјевовода ради кварова и нових прикључака.

- Извршени увиђаји на терену и израда скица, ископчења на терену пројектованих нових линија те геодетско снимање, евидентирање и исцртавање нових линија и објеката водоводне и канализационе мреже на дигиталне катастарске планове и у ГИС базу.
- Спровело све остале активности које су у надлежности одјељења и Службе, како редовне тако и ванредне, за потребе свих Служби Друшта и надлежних одјељења Града Бијељина и остале.

Одјељење за детекцију губитака, је за период рада, у Служби за управљање водоводном мрежом у току 2017. године, извршило сљедеће активности:

- Рад на терену са опремом за детекцију губитака, 46 детектовано, 31 локација.
- Давање информација и налога Служби одржавања за реконструкцију водоводних линија које су изложене честим кваровима.

3.5.5. Служба за лабораторију и лабораторијске послове

У посматраном периоду 2017. године основне физичко – хемијске и микробиолошке анализе обављају се у интерној лабораторији А.Д. „Водовод и канализација“ Бијељина, чији је рад организован у првој смјени, укључујући и дане викенда.

Узимање узорка и испитивање се врши према дефинисаном плану који предвиђа свакодневно узимање 8 узорка из дистрибутивне мреже, 2 узорка из бунара који су у функцији, испирање мреже, као и контролу концентрације резидуалног хлора узорка воде узетих из хлорне станице.

У дане викенда се врши контрола концентрације резидуалног хлора, узорка воде узетих из хлорне станице, као и узорковање и испитивање једног узорка воде из бунара.

Број и врста активности које су спроведене у току 2017. године се односе на сљедеће:

- 617 анализа узорка воде узетих из бунара;
- 2.010 анализа узорка воде узетих из дистрибутивне мреже;
- 47 испирања и анализа пијезометара;
- 21 испирање и анализа мртвих слојева бунара;
- 5 дезинфекција бунара;
- 35 дезинфекција водоводних инсталација стамбених објеката;
- 39 дезинфекција новоизграђених цјевовода;
- 903 испирања дистрибутивне мреже (крајеви дистрибутивне мреже);
- 6.240 анализа на резидуални хлор, узорци воде узети из хлорне станице;

- 582 микробиолошке анализе узорака узетих након дезинфекције новоизграђених цјевовода и дезинфекције водоводних инсталација стамбених објеката и
- 105 физичко – хемијских анализа.

С обзиром, на Правилник о здравственој исправности воде за пиће, (Сл. гл. РС 88/17), у току посматраног периода, спроведене су екстерне контроле, од стране јавно здравствене установе, и то:

- 392 основних физичко – хемијских анализа;
- 392 основних микробиолошких анализа;
- 27 периодичних прегледа и
- 1 преглед на параметре новог захвата.

Наведене активности, Службе лабораторије, се врше с циљем сталног одржавања квалитета воде за пиће под контролом и обезбјеђења хигијенске исправности исте.

Све анализе урађене у нашој лабораторији су показале, што су потврдиле и анализе урађене од стране јавно здравствених усанова, **да је вода за пиће која се дистрибуира са Изворишта „Грмић“, као и вода у дистрибутивној водоводној мрежи, ИСПРАВНА, како у физичко – хемијском погледу, тако и у погледу микробиолошких особина.**

4. ОДЈЕЉЕЊЕ ИНТЕРНЕ РЕВИЗИЈЕ

Одјељење интерне ревизије, у складу са Годишњом студијом ризика и планом рада Одјељења интерне ревизије, у 2017. години, обавило је сљедеће ревизије:

- израда Годишње студије ризика за 2017. годину;
- израда Плана рада интерне ревизије за 2017. годину;
- извршавало интерне ревизије по врсти и периоду утврђене Планом;
- присуство попису имовине, потраживања и обавеза;
- сарадња са екстерном ревизијом;
- учествовало у раду органа управљања приликом: доношења планова, инвестиционих одлука, разматрања годишњег пописа и инвентарисања као и разматрање годишњих финансијских извјештаја;
- давало препоруке у поступку израде Правилника о интерним контролама и интерним контролним поступцима, у сврху побољшања функционисања система интерних контрола и
- дало оцјену конкретног поступка књиговодственог обухвата по захтјеву Управе.

Активности Одјељења за интерну ревизију у протеклом периоду су биле највећим дијелом усмјерене на реализацију плана, кроз израду ревизорских извјештаја. Ревизорски извјештаји су били у сврху пружања довољно информација, које указују на ниво поузданости система интерних контрола у организационом дијелу Друштва, који је предмет односне ревизије.

У току 2017. године, Одјељење интерне ревизије, је усмјерило своје активности на:

- реализацију плана, кроз израду ревизорских извјештаја, у сврху пружања довољно информација које указују на ниво поузданости система интерних контрола у организационом дијелу Друштва, који је предмет односне ревизије;
- препоруке предлагане са циљем смањења вјероватноће настанка ризичних догађаја или понашања и умањења утицаја, већ насталих догађаја;
- отклањање, препознавање и ублажавање могућег ризика у пословању и остваривање планираних циљева и задатака Друштва;
- јачање и побољшање функционисања система интерних контрола у Друштву и
- јачање функције, значаја и положаја интерне ревизије у Друштву.

5. ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ

5.1. Биланс стања

Актива

ПОЗИЦИЈА	01.01 - 31.12. 2016.	01.01 - 31.12. 2017.
1.1. Стална имовина	61.491.891,00	61.674.363,00
Концесије, патенти, лиценце и оста. права	52.685.310,00	51.508.152,00
Остала нематеријална улагања	2.355.230,00	2.371.643,00
Аванси и нематеријална средства у припр.		1.589.849,00
Земљиште	57.623,00	57.623,00
Грађевински објекти	6.156.324,00	5.781.256,00
Постројења и опрема	220.463,00	334.182,00
Опрема у припреми		13.380,00
Остали дугорочни финансијски пласмани	16.941,00	13.965,00
Одложена пореска средства		4.313,00
1.2. Текућа имовина	2.065.490,00	4.071.439,00
Залихе материјала	221.460,00	269.783,00
Дати аванси	3.515,00	6.764,00
Купци - повезана правна лица	139.879,00	110.397,00
Купци у земљи	1.332.967,00	1.356.600,00
Друга краткорочна потраживања	42.438,00	4.223,00
Краткорочни финансијски пласмани	3.157,00	3.220,00
Готовински еквиваленти и готовина	310.484,00	149.575,00
Порез на додату вриједност	11.590,00	11.595,00
Активна временска разграничења		2.159.282,00
Пословна актива	63.557.381,00	65.745.802,00

Ванбилансна актива		
Укупна актива	63.557.381,00	65.745.802,00

1.1. Стална имовина Друштва у износу од 61.674.363,00 КМ обухвата:

- концесије, патенти, лиценце и остала права у износу од 51.508.152,00 КМ, а која се односе на новоизграђени канализациони систем са роком управљања од 50 година;
- остала нематеријална улагања у износу од 2.371.643,00 КМ, а која се односе на земљиште са трајним правом кориштења, укупне вриједности од 2.326.405,00 КМ и књиговодствени програм у износу од 45.238,00 КМ (садашња вриједност);
- земљиште у износу од 57.623,00 КМ;
- грађевински објекти по садашњој вриједности у износу од 5.781.256,00 КМ, а који се односе на грађевине, водоводну мрежу и прикључке који су послје извршене Прве процјене основних средстава уведене у евиденцију основних средстава Друштва и новоизграђени објекти лабораторије, бустер станице Хасе, Љесковац и водоводне мреже;
- постројења и опрема по садашњој вриједности у износу од 334.182,00 КМ, а која се односи на транспортна средства, опрему за бунаре, трафо станицу и разводни ормари, рачунарску опрему, канцеларијски намјештај, лабораторијску опрему и др;
- опрема у припреми у износу од 13.380,00 КМ;
- остали дугорочни финансијски пласмани у износу од 13.965,00 КМ,
- одложена пореска средства у износу од 4.313,00 КМ, настала по основу веће рачуноводствене амортизације у односу на пореско признати расход амортизације некретнина, постројења и опреме.

1.2. Текућа имовина Друштва у износу од 4.071.439,00 КМ обухвата:

- залихе материјала у износу од 269.783,00 КМ;
- купце – повезана правна лица у износу 110.397,00 КМ;
- купце у земљи у износу од 1.356.600,00 КМ, а која се односе на потраживања за воду од правних и физичких лица и потраживања за услуге;
- друга краткорочна потраживања у износу од 4.223,00 КМ;
- краткорочне финансијске пласмане у износу од 3.220,00 КМ;
- готовинске еквиваленте и готовину у износу од 149.575,00 КМ;
- порез на додату вриједност у износу од 11.595,00 КМ и
- активна временска разграничења у износу од 2.159.282,00 КМ.

Пасива

ПОЗИЦИЈА	01.01 - 31.12. 2016.	01.01 - 31.12. 2017.
2.1. Капитал	13.480.909,00	14.150.862,00
Акцијски капитал	10.009.225,00	10.009.225,00
Законске резерве	1.000.923,00	1.000.923,00
Ревалоризационе резерве	985.925,00	985.925,00
Нераспоређени добитак ранијих година	1.296.869,00	1.484.836,00
Нераспоређени добитак текуће године	187.967,00	669.953,00
2.2. Дугорочна резервисања	32.011.094,00	34.612.289,00
Резервисања за накнаде и бенефици. запо.	31.669,00	34.551,00
Разграничени прих. и примљене донације	31.709.425,00	34.429.018,00
Остала дугорочна резервисања	270.000,00	148.720,00
2.3. Обавезе	18.065.378,00	16.982.651,00
Дугорочни кредити	12.301.343,00	10.336.070,00
Дугороч. обавезе по финансијском лизингу		119.650,00
Краткор. кредити и обавезе по емитованим краткор. хартијама од врије.	1.100.000,00	1.766.254,00
Дио дуго. финанси. обаве. који за плаћање доспијева у периоду до једне године	1.965.274,00	1.995.186,00
Примљени аванси, депозити и кауције	171.697,00	224.697,00
Добављачи - повезана правна лица	4.343,00	5.458,00
Добављачи у земљи	402.436,00	591.068,00
Добављачи из иностранства	65.821,00	80.223,00
Остале обавезе из пословања	202.019,00	215,00
Обавезе за зараде и накнаде зарада	698.091,00	545.925,00
Друге обавезе	153.306,00	50.477,00

Порез на додатну вриједност	83.854,00	58.378,00
Обаве. за остале порезе, допр. и др. дажб.	133.562,00	292.113,00
Обавезе за порез на добитак		131.327,00
Пасивна време. разграни. и краткор. резе.	783.632,00	785.610,00
Пословна пасива	63.557.381,00	65.745.802,00
Ванбилансна пасива		
Укупна пасива	63.557.381,00	65.745.802,00

2.1. Капитал Друштва у износу од 14.150.862,00 КМ обухвата:

- акцијски капитал у износу од 10.009.225,00 КМ;
- законске резерве у износу од 1.000.923,00 КМ и чине 10 % у односу на акционарски капитал;
- ревалоризационе резерве у износу од 985.925,00 КМ, настале су као резултат процјене вриједности земљишта;
- нераспоређена добит ранијих година у износу од 1.484.836,00 КМ и
- нераспоређена добит текуће године, исказана је нето добит у износу од 669.953,00 КМ.

2.2. Дугорочна резервисања у износу од 34.612.289,00 КМ обухвата:

- резервисања за накнаде и бенефиције запослених у износу од 34.551,00 КМ, односе се на резервисања за отпремнине код одласка радника у пензију;
- разграничене приходе и примљене донације у износу од 34.429.018,00 КМ и
- остала дугорочна резервисања у износу од 148.720,00 КМ.

2.3. Обавезе Друштва у износу од 16.982.651,00 КМ обухватају:

- дугорочни кредити у износу од 10.336.070,00 КМ, а који се односе на два дугорочна кредита која су одобрена овом Друштву од стране ЕБРД-а за изградњу канализационог система Града Бијељина;
- дугорочне обавезе по финансијском лизингу у износу од 119.650,00 КМ;
- дио дугорочних финансијских обавеза које доспијевају за плаћање у периоду до једне године у износу од 1.995.186,00 КМ, а које се односе на обавезе по основу дугорочних кредита који доспијевају на наплату до годину дана;

- краткорочни кредити и обавезе по емитованим краткорочним хартијама од вриједности у износу од 1.766.254,00 КМ, а које се односи на обавезе по основу краткорочних кредита код пословних банака;
- примљене авансе, депозите и кауције у износу од 224.697,00 КМ;
- добављаче – повезана правна лица у износу од 5.458,00 КМ;
- добављаче у земљи у износу од 591.068,00 КМ, а односе се на неплаћене рачуне за набављени материјал и извршене услуге;
- добављаче из иностранства у износу од 80.223,00 КМ;
- остале обавезе из пословања у износу од 215,00 КМ;
- обавезе за зараде и накнаде зарада у износу од 545.925,00 КМ;
- друге обавезе у износу од 50.477,00 КМ, а односе се на обавезе по основу камата из односа са другим лицима, камата на дугорочни кредит за изградњу канализације;
- порез на додатну вриједност у износу од 58.378,00 КМ;
- обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине у износу од 292.113,00 КМ, а односе се на накнаде за коришћење воде, накнаде за шуме и противпожарну заштиту;
- обавезе за порез на добитак у износу од 131.327,00 КМ;
- пасивна временска разграничења у износу од 785.610,00 КМ, а која се односе на текуће доспијеће разграничених прихода од донација, а годишње се оприходује износ у висини обрачунате амортизације.

5.2. Биланс успјеха

Приходи

Табела број – 1

Ред. број	Конто	Приходи	План за 2017. годин	Остварено у периоду од 01.01 - 31.12.		Индекс	
				2016.	2017.	6/5	6/4
1	2	3	4	5	6	7	8
1	610000	Приходи од испоруке воде повезана правна лица	27.000,00	25.540,00	25.122,00	98,36	93,04
2	610001	Приходи од канализације повезана правна лица	9.000,00	8.253,00	10.157,00	123,07	112,86
3	610100	Приходи од продаје услуга повезана правна лица	250.000,00	245.227,00	253.286,00	103,29	101,31
4	611200	Приходи од изградње и одржавања водовод. мреже	110.000,00	95.990,00	105.551,00	109,96	95,96
5	611300	Приходи од прикључака и механизације	350.000,00	345.328,00	269.229,00	77,96	76,92
6	611400	Приходи од испоруке воде предузећима	420.000,00	405.553,00	423.000,00	104,30	100,71
7	611500	Приходи од испоруке воде индивидуалн. корисницима	5.200.000,00	5.077.368,00	5.582.611,00	109,95	107,36
8	611600	Приходи од канализације	1.200.000,00	1.123.438,00	1.145.159,00	101,93	95,43
9	611700	Приходи од рада специјалног возила	20.000,00	17.203,00	19.253,00	111,92	96,27
10	611800	Приходи баждарнице	10.000,00	9.728,00	5.057,00	51,98	50,57
11	611900	Остали приходи	65.000,00	64.013,00	67.920,00	106,10	104,49
12	611910	Хлорисање инсталација	5.000,00	3.961,00	1.585,00	40,02	31,70
13	621000	Приходи по основу активир. сопствених учинака			102.653,00		
14	650200	Приходи од дотација	670.000,00	450.022,00	672.273,00	149,39	100,34
15	651100	Приходи од закупнина			9.493,00		

Служба за финансијско – рачуноводствене и комерцијалне послове
Одјељење за финансијско – рачуноводствене послове

16	652000	Приходи од донација	110.000,00	111.358,00	112.091,00	100,66	101,90
17	652900	Приход. од осталих донација		2.359,00	2.359,00	100,00	
18	652910	Приходи од донација за услуге надзора ППОВ	26.000,00	25.035,00	50.069,00	200,00	192,57
19	659000	Приходи од рефундација	25.000,00	13.365,00	27.123,00	202,94	108,49
20	659500	Приходи од лабораторије	10.000,00	6.810,00	5.195,00	76,28	51,95
21	659600	Приходи од израде пројектне документације	2.000,00	1.458,00	6.989,00	479,36	349,45
22	659700	Остали приходи - накнаде штете, судске таксе и сл.	15.000,00	12.317,00	20.994,00	170,45	139,96
23	659800	Проширење изворишних капацитета - накнаде	100.000,00	85.104,00	87.658,00	103,00	87,66
24	659900	Остали пословни приходи за које није прописан посебан	40.000,00	28.099,00	36.499,00	129,89	91,25
25	661000	Прихо. камата по кредитима	60.000,00	429,00	372,00	86,71	0,62
26	661200	Приходи од камата по купопродајним односима		52.010,00	57.693,00	110,93	
27	661900	Приходи од камата по другим основама		3.535,00	1.098,00	31,06	
28	677000	Наплаћена отписана потраживања од предузећа	140.000,00	50.367,00	35.470,00	70,42	25,34
29	677010	Наплаћена отписана потраживања од предузећа		4.119,00	730,00	17,72	
30	677100	Наплаћ. отписана потражив. од индиректних корисника		83.505,00	71.862,00	86,06	
31	679300	Приходи од укидања неискориште. резервисања			270.000,00		
32	679400	Приход. од укидања обавеза			294.203,00		
33	679700	Прихо. од укидања резерви. за накнаде и бене. запослен.	10.000,00	13.074,00	4.985,00	38,13	49,85
34	679900	Остали непоменути приходи	10.000,00	7.263,00	3.479,00	47,90	34,79
Укупни приходи:			8.884.000,00	8.371.831,00	9.781.218,00	116,83	110,10

У посматраном периоду 2017. године, остварени су укупни приходи у износу од **9.781.218,00 КМ** и већи су од планираних за **10,10 %**, а од остварених прихода у истом периоду 2016. године, су већи за **16,83 %**. У структури укупних прихода, најзначајније учешће имају приходи од испоруке воде и приходи од канализације, ови приходи су остварени у укупном износу од **7.186.049,00 КМ**, што представља **73,47 %** укупно остварених прихода.

Приходи који су повећани, у односу на исти период претходне године, су:

- приходи од канализације – повезана правна лица за 23,07 %;
- приходи од изградње водоводне мреже за 9,96, %;
- приходи од испоруке воде индивидуалних корисника за 9,95 % и
- остали приходи за 70,45 %.

Расходи

Табела број – 2

Ред. број	Конто	Расходи	План за 2017. годину	Остварено у периоду од 01.01 - 31.12.		Индекс	
				2016.	2017.	6/5	6/4
1	2	3	4	5	6	7	8
1	511000	Трошкови сирови. и материј.	540.000,00	537.929,00	719.789,00	133,81	133,29
2	511010	Трошко. лаборатор. материј.	110.000,00	35.192,00	51.010,00	144,95	46,37
3	511100	Трошко. резервних дијелова	27.000,00	26.507,00	28.188,00	106,34	104,40
4	512200	Трошк. канцелар.материјала	27.000,00	26.064,00	22.575,00	86,61	83,61
5	512300	Трошкови ауто гума	8.000,00	8.055,00	5.553,00	68,94	69,41
6	512400	Трошков. осталог материјала	15.000,00	15.771,00	12.550,00	79,58	83,67
7	512500	Отпис ситног инвент. и алата	45.000,00	44.377,00	45.006,00	101,42	100,01
8	513000	Трошкови горива и мазива	125.000,00	86.026,00	100.034,00	116,28	80,03
9	513300	Трошк. електричне енергије	430.000,00	305.460,00	393.404,00	128,79	91,49
10	520000	Трошкови бруто зарада	3.744.000,00	3.862.316,00	3.837.813,00	99,37	102,51
11	522000	Трошкови бруто накнада Управљачког одбора	136.000,00	31.841,00	31.841,00	100,00	23,41
12	522100	Трошкови бруто накнада Надзорног одбора		28.856,00	31.344,00	108,62	

Служба за финансијско – рачуноводствене и комерцијалне послове
Одјељење за финансијско – рачуноводствене послове

13	522200	Трош. бруто накна. ПИУ тима		14.926,00	41.460,00	277,77	
14	523000	Трошкови бруто накнада одбора за ревизију		29.851,00	29.851,00	100,00	
15	524000	Отпремни. за одлазак у пен.		13.074,00	4.985,00	38,13	
16	524300	Помоћ запосленом и пород.		25.363,00	27.981,00	110,32	
17	525000	Трошкови дневница на службеном путу		8.059,00	9.627,00	119,46	
18	529000	Накнада трошкова превоза у јавном саобраћају		47.125,00	48.955,00	103,88	
19	529200	Регрес за кориштење годишњег одмора		133.541,00	139.054,00	104,13	
20	529300	Јубиларне награде		12.658,00	4.229,00	33,41	
21	529900	Остала лич.прим.нов.дје.пак.	250.000,00	11.604,00	47.968,00	413,37	19,19
22	531000	Трошкови превоза	8.000,00	3.036,00	37.748,00	1.243,35	471,85
23	531300	Трошкови ПТТ услуга	50.000,00	46.012,00	55.134,00	119,83	110,27
24	532000	Трошк. за услуге на текућем одржав. основних средстава	65.000,00	56.736,00	63.778,00	112,41	98,12
25	533000	Трошк. закупнине пословног про. правна лица и предузе.	2.400,00	2.359,00	2.359,00	100,00	98,29
26	535000	Трошкови огласа на радију телевизији и у биоскопима	57.000,00	48.394,00	59.756,00	123,48	104,84
27	535900	Остали трошкови за рекламу и пропаганду		7.964,00	12.817,00	160,94	
28	539100	Трошков. комуналних услуга	30.000,00	7.123,00	9.839,00	138,13	32,80
29	539200	Трош. за услуге заш. на раду	5.000,00	3.414,00	9.916,00	290,45	198,32
30	539500	Произво. услуге по уговору о привремене. и повремен. посло.	12.000,00	11.918,00	20.327,00	170,56	169,39
31	539600	Бакте. и хемијска анал. воде	67.000,00	48.544,00	49.470,00	101,91	73,84
32	539900	Трошк. осталих прои. услуга	170.000,00	216.852,00	321.133,00	148,09	188,90
33	539910	Трошк. осталих производних услуга - услуге надзор. ППОВ	26.000,00	25.035,00	50.069,00	200,00	192,57
34	540000	Трошкови амортизације	1.700.000,00	1.429.705,00	1.661.032,00	116,18	97,71

Служба за финансијско – рачуноводствене и комерцијалне послове
Одјељење за финансијско – рачуноводствене послове

35	541400	Тро. резервисања за отпрем.	10.000,00	10.859,00	7.867,00	72,45	78,67
36	550100	Трош. ревизи. финанс. извје.	14.000,00	11.499,00	12.890,00	112,10	92,07
37	550110	Ревизија сектора за ИТ		7.218,00	5.900,00	81,74	
38	550200	Трошков. адвокатских услуга	10.000,00	8.054,00	2.293,00	28,47	22,93
39	550300	Трошкови здравствен.услуга	15.000,00	18.849,00	9.750,00	51,73	65,00
40	550500	Услуге у вези са стручним усавршавањем семинари	25.000,00	6.000,00	22.697,00	378,28	90,79
41	550600	Услуге за измјене - врше на постојећ. прогр. за рачунаре	10.000,00	2.328,00	14.300,00	614,26	143,00
42	550900	Остале непроизв.услуге-шпе.	3.000,00	245,00	2.005,00	818,37	66,83
43	551000	Трошкови репрезентације	40.000,00	44.753,00	41.819,00	93,44	104,55
44	551300	Трош. преноћишта и исхране			173,00		
45	552000	Прем. осигурања стал. имов.	5.000,00	1.420,00	4.449,00	313,31	88,98
46	552700	Премија осигурања запосле. од посљедица несре. случаја	3.000,00	1.235,00	2.260,00	183,00	75,33
47	553000	Тро. платног промета у зем.	16.000,00	14.971,00	21.623,00	144,43	135,14
48	553010	Тро. платног проме. гаранци.	3.000,00	2.035,00	2.010,00	98,77	67,00
49	554000	Чланарине пословним и другим удружењима	8.000,00	7.683,00	11.075,00	144,15	138,44
50	555000	Порез на имовину	26.000,00	11.686,00	12.619,00	107,98	48,53
51	555100	Накнада за шуме		5.860,00	6.847,00	116,84	
52	555200	Накнада за противп. заштиту		3.263,00	3.617,00	110,85	
53	555400	Накнада за кор. и зага. вода		2.261,00	2.298,00	101,64	
54	556000	Допринос за професионалну рехабилитацију инвалида	8.000,00	7.895,00	7.656,00	96,97	95,70
55	556300	Допринос за солидарност на терет послодавца		322,00			
56	559000	Трошкови огласа у штампани. и другим медијима		3.734,00	7.675,00	205,54	
57	559100	Так.(админист. судске,реги.)		32.336,00	28.171,00	87,12	
58	559300	Трошко. преплате на стручна изда. и службен. лист		4.716,00	4.619,00	97,94	

Служба за финансијско – рачуноводствене и комерцијалне послове
Одјељење за финансијско – рачуноводствене послове

59	559500	Трош. учешћа на тендерима		85,00	15,00	17,65	
60	559600	Накнада за рад чланова омладинске и студ. задруге		166.580,00	177.737,00	106,70	
61	559900	Остали нематеријалн. трошк.	180.000,00	17.696,00	22.564,00	127,51	12,54
62	559910	Остали нема. тро. - царине		98,00	88,00	89,80	
63	561000	Расходи камата по краткоро. и дугорочним кредитима	240.000,00	183.407,00	165.552,00	90,26	68,98
64	561600	Затезне камате у земљи		9.860,00	29.632,00	300,53	
65	561700	Кама.за неблаг.плаћ.јав.при.		18.658,00			
66	570200	Неотписана вријед. и додат. тро. расхода постр. и опреме	5.000,00	3.628,00	1.873,00	51,63	37,46
67	578000	Отписи кратко. потраживања	210.000,00	243.842,00	285.776,00	117,20	136,08
68	579000	Кало, растур, квар и лом залиха материјала	10.000,00	8.886,00	3.062,00	34,46	30,62
69	579400	Казна за привремене преступе и прекршаје		1.000,00			
70	579800	Издаци за хуман. и културне намјене и спортске циљеве	20.000,00	17.999,00	21.160,00	117,56	105,80
71	579900	Остали непоменути расходи	30.000,00	6.688,00	5.888,00	88,04	19,63
72	579901	Непоменути остали расходи по рјешењу пореске управе		33.859,00			
Укупни расходи:			8.540.400,00	8.133.195,00	8.934.555,00	109,85	104,62

Расходи, у извјештајном периоду 2017. године, износе **8.934.555,00 KM** и већи су од планираних за **4,62 %**, а у односу на исти период 2016. године су већи за **9,85 %**.

Трошкови, који су знатно повећани, у односу на исти период претходне године, су:

- трошкови сировина и материјала за 33,81 %;
- трошкови лабораторијског материјала за 44,95 %;
- трошкови горива и мазива за 16,28 %;
- трошкови електричне енергије за 28,79 % и
- трошкови осталих производних услуга за 48,09 %.

5.3. Остварени резултат

Табела број – 3

Р. бр.	Опис	План за 2017. годину	Остварено од 01.01 – 31.12. 2016.	Остварено од 01.01 – 31.12. 2017.	Индекс 5/4	Индекс 5/3
1	2	3	4	5	6	7
1.	Укупан приход	8.884.000,00	8.371.831,00	9.781.218,00	116,83	110,10
2.	Укупни расходи	8.540.400,00	8.133.195,00	8.934.555,00	109,85	104,62
3.	Бруто добит	343.600,00	238.636,00	846.663,00	354,79	246,41
4.	Порез		50.669,00	181.022,00	357,26	
5.	Приход. по основу одлож. пор. сред.			4.312,00		
6.	Нето добит		187.967,00	669.953,00	356,42	

На основу укупних прихода и расхода, утврђен је позитиван финансијски резултат за 2017. годину. Остварена бруто добит износи **846.663,00 КМ**. Порез на добит је утврђен у износу од **181.022,00 КМ**, приходи по основу одложених пореских средстава износе **4.312,00 КМ**, тако да остварена нето добит у 2017. години износи **669.953,00 КМ**.

5.4. Биланс токова готовине

Табела број – 4

Ред. Бр.	Опис	Прилив/одлив 01.01 – 31.12. 2016. год.	Прилив/одлив 01.01 – 31.12. 2017. год.	Индекс 4/3
1	2	3	4	5
	Прилив:			
1.	Прилив готовине из пословних активности	8.929.598,00	9.544.906,00	106,89
2.	Прилив готовине из активности инвестирања	6.819,00	4.382,00	64,26

3.	Прилив готовине из активности финансирања	1.829.816,00	5.123.173,00	279,98
	Укупан прилив:	10.766.233,00	14.672.461,00	136,28
	Одлив:			
4.	Одлив готовине из пословних активности	7.642.896,00	8.276.720,00	108,29
5.	Одлив готовине из активности инвестирања	124.977,00	264.957,00	212,00
6.	Одлив готовине из активности финансирања	2.895.090,00	6.291.693,00	217,32
	Укупан одлив:	10.662.963,00	14.833.370,00	139,11
	Нето прилив готовине	103.270,00		
	Нето одлив готовине		160.909,00	
	Готовина на почетку обрачунског периода	207.214,00	310.484,00	149,84
	Готовина на крају обрачунског периода	310.484,00	149.575,00	48,17

Прилив готовине из пословних активности је већи, у односу на исти период претходне године, за 6,89 %, прилив готовине из активности инвестирања је мањи за 35,74 %, док је прилив готовине из активности финансирања је већи за 179,98 %. Укупан прилив средстава, у односу на исти период претходне године, је већи за 36,28 %.

Одлив готовине из пословних активности, је већи за 8,29 % у односу на исти период претходне године, одлив готовине из активности инвестирања је већи за 112,00 % и одлив готовине из активности финансирања је такође већи за 117,32 %. Укупан одлив средстава, у посматраном периоду 2017. године, у односу на исти период 2016. године, је већи за 39,11 %.

Укупна негативна разлика између прилива и одлива готовине у посматраном периоду 2017. године, износи 160.909,00 КМ и заједно са готовином на почетку посматраног периода од 310.484,00 КМ, чини готовину на крају посматраног периода, у износу од 149.575,00 КМ и показује степен ликвидности предузећа.

Укупна позитивна разлика између прилива и одлива готовине у посматраном периоду 2016. године, износи 103.270,00 КМ и заједно са готовином на почетку посматраног периода од 207.214,00 КМ, чини готовину на крају посматраног периода, у износу од 310.484,00 КМ и показује степен ликвидности предузећа.

5.5. Преглед обавеза и потраживања

а) Преглед обавеза по дугорочним кредитима и лизингу

➤ дугорочни финансијски кредит у иностранству – кредит 1	4.561.129,90 КМ
➤ дугорочни финансијски кредит у иностранству – кредит 2	5.774.939,89 КМ
➤ дугорочне обавезе по финансијском лизингу у земљи	119.649,86 КМ
Укупно:	10.455.719,65 КМ
➤ дио дугорочних финансијских обавеза које доспијевају за плаћање до годину дана у иностранству и земљи:	1.995.186,21 КМ

б) Преглед обавеза по краткорочним кредитима

➤ обавезе по краткорочним финансијским кредитима у земљи:	1.766.253,53 КМ
---	------------------------

ц) Потраживања

➤ потраживања од купаца – повезана правна лица вода	15.950,01 КМ
➤ потраживања од купаца за прикључке – повезана правна лица	94.446,96 КМ
➤ потраживања од купаца у земљи – правна лица	690.248,49 КМ
➤ потраживања од купаца – грађани	1.716.704,82 КМ
➤ потраживања од купаца за прикључке	201.548,04 КМ
Укупно:	2.718.898,32 КМ

Обавезе, по кредитима, су уредно измирене у складу са упутством од стране ЕБРД-а.

Укупна потраживања од купаца, на дан 31. децембар 2017. године, износе 2.718.898,32 КМ, исправка вриједности потраживања од купаца износи 1.251.901,61 КМ, (кумулативни износ за ову и претходне године), тако да укупна потраживања од купаца, у пребијеном салду износе **1.466.996,71 КМ**.

5.6. Залихе

Табела број – 5

Редни број	Назив производа	СТАЊЕ ЗА ПЕРИОД		Индекс
		01.01 - 31.12. 2016.	01.01 - 31.12. 2017.	
				4/3
1	2	3	4	5
1.	Залихе сирав. и материја.	218.680,07	265.599,93	121,46
2.	Залихе лаборато. матери.	0,35	2,58	737,14
3.	Залихе резервних дијело.	368,60	0,10	0,03
4.	Ситан инвентар на залихи који се отписује у току обрачуноског периода	295,24	295,24	100,00
5.	Залихе горива и мазива	258,37	445,70	172,50
6.	Залихе канцела. материј.	1.478,33	2.157,88	145,97
7.	Остали материјал	280,88	444,69	158,32
8.	Остали материјал - кухињ.	98,11	837,45	853,58
9.	Дати аванси добављачима повезана правна лица у РС		485,98	
10.	Потражива. за авансе другим правним лицима у земљи	3.515,48	5.436,93	154,66
11.	Дати аванси другим правним лицима у иностранству		841,01	
	Укупно:	224.975,43	276.547,49	122,92

Из табеле број – 5, видимо да је дошло до повећања залиха за 22,92 % у односу на 31. децембар 2016. године.

5.7. Плате

Табела број – 6

Мјесец	Број радни.	Нето примања	Бруто примања	Број радни.	Нето примања	Бруто примања	Индекс	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	01.01 - 31.12. 2016. године			01.01 - 31.12. 2017. године			7/4	6/5
Јануар	215	198.330,55	318.938,53	229	195.917,04	314.428,16	98,59	855,53
Фебруар	212	189.359,46	304.798,61	229	196.875,42	316.102,70	103,71	859,72
Март	212	189.975,88	305.932,02	231	200.821,11	322.571,01	105,44	869,36
Април	213	196.552,75	316.134,89	231	201.452,69	323.819,85	102,43	872,09
Мај	214	196.152,72	315.649,17	231	199.660,36	320.859,24	101,65	864,33
Јун	217	195.008,03	314.813,51	229	196.004,09	314.786,78	99,99	855,91
Јул	221	204.592,61	330.591,48	228	199.636,45	320.847,55	97,05	875,60
Август	223	201.067,92	323.710,98	229	194.757,22	312.775,42	96,62	850,47
Септембар	225	206.306,99	332.305,52	229	198.032,60	318.188,79	95,75	864,77
Октобар	225	209.474,90	337.712,38	229	199.770,16	321.150,68	95,10	872,36
Новембар	223	204.811,45	330.066,09	229	202.425,96	325.650,14	98,66	883,96
Децембар	223	205.793,48	331.663,01	229	202.951,56	326.632,50	98,48	886,25
Укупно		2.397.426,74	3.862.316,19		2.388.304,66	3.837.812,82	99,37	

Обавезе по основу зарада, у току 2017. године, су редовно измириване у складу са динамиком текућег прилива финансијских средстава.

Просјечна нето плата у 2017. години, износила је 869,11 КМ, док је у истом периоду претходне године била 914,00 КМ.

Бруто плате су смањене за 0,63 %, у односу на исти период претходне године.

5.8. Радна снага

На дан, 31. децембар 2017. године, у Друштву је било запослено 229 радника, према приказаној квалификационој структури.

Табела број – 7

Редни број	Стручна спрема	Број радника	Учешће
1.	Магистри/Мастери	9	3,93
2.	Висока стручна спрема – ВСС	55	24,02
3.	Виша стручна спрема	9	3,93
4.	ВКВ / ССС – V степен	9	3,93
5.	Средња стручна спрема – IV степен	59	25,76
6.	Средња стручна спрема – III степен	70	30,57
7.	Средња стручна спрема – II степен	1	0,44
8.	Квалификовани радници	4	1,75
9.	Неквалификовани радници	13	5,67
	Укупно:	229	100,00

6. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Управљање ризицима је кључ успјеха Друштва у остваривању циљева пословања и заштите његових интереса.

Финансијски ризици коју су обухваћени Извјештајем о пословања су:

1. Кредитни ризик;
2. Цјеновни ризик;
3. Ризик ликвидности и
4. Ризик новчаног тока.

6.1. Кредитни ризик

Кредитни ризик, који је прије свега везан за пословање банака и других организација које врше финансијске услуге, подразумијева ризик промјене кредитне способности купца или дужника који може утицати на промјену вриједности финансијске имовине

повјериоца. И поред чињенице да ово Друштво не врши кредитирање својих купаца у класичном смислу те ријечи, присутна је изложеност овом ризику у погледу немогућности наплате својих потраживања будући да се ради о услугама од општег друштвеног значаја као и чињенице да се пружање услуга не може условити претходном анализом кредитне способности купца.

Такође, cjелокупна социјално – економска ситуација у земљи, све лошија куповна моћ становништва, стечаји и ликвидације већег броја предузећа, још више појачавају изложеност Друштва овом ризику.

У том смислу, ово Друштво би требало да предузме неколико, међусобно условљених активности, које би биле усмјерене или на потпуном уклањању кредитног ризика (уколико је то уопште могуће) или на ублажавању степена његовог остварења у наредном периоду. Неке од мјера које су се у претходном периоду показале као сврсисходне са успјешним резултатом јесу, прије свега, закључење уговора о пружању комуналних услуга са потрошачима са којима до сада ти уговори нису закључени, чиме се писаним путем, на сигуран и недвосмислен начин, регулишу сва међусобна права и обавезе како овог Друштва као даваоца комуналне услуге тако потрошача као корисника комуналних услуга што за посљедицу има већи степен сигурности наплате потраживања судским путем. Такође, код потрошача код којих је ово Друштво искористило механизам искључења објекта са водоводне мреже због дуговања, потребно је приликом поновног укључења увести обавезу предаје (бјанко или ограничене) мјенице чиме ће се финансијски, оперативно и психолошки повећати степен бојазни корисника од даљих дуговања према овом Друштву.

На крају би требало напоменути, да је итекако потребно наставити са праксом узимања (бјанко или ограничених) мјеница од стране привредних друштава обзиром да они, због лоше економске и тржишне ситуације, врло лако долазе у тешка финансијско – материјална стања у ком случају је најефикасније и најекономичније протестовати мјеницу и у што краћем периоду извршити принудним путем наплату утврђеног дуговања за пружене комуналне услуге.

6.2. Цјеновни ризик

Цјеновни ризик Друштва везан је цијене роба, услуга и радова који су неопходни за несметано обављање дјелатности.

Како би се избјегла изложеност овом ризику, Друштво приликом склапања уговора у поступцима јавних набавки предвиђа да до повећања цијена може доћи само уз писмену сагласност Друштва. Такође, након сваке испостављене фактуре од стране добављача, врши се провјера цијена, и у случају да се утврди неслагање у односу на уговорене цијене исти се писмено обавјештавају о утврђеном неслагању са захтјевом да се изврши исправка фактуре.

Такође, будући да у свом пословању ово Друштво користи или је користило краткорочни кредит за текућу ликвидност присутна је изложеност каматном ризику.

Као модус да ово Друштво на прави начин управља овим ризиком, намеће се спровођење поступака јавне набавке финансијских услуга чиме се обезбјеђују најповољнији услови. Као критеријум за избор најповољније понуде се примјењује ефективна каматна стопа која укључује номиналну каматну стопу, али и све друге трошкове одобравања кредита, чиме се избјегава ризик да се јаве неки додатни трошкови који нису били познати приликом закључења уговора.

6.3. Ризик ликвидности

Ликвидност привредног друштва представља његову способност да у року доспијећа измирује своје обавезе. Под ризиком ликвидности се подразумева како ризик ликвидности плаћања тако и ризик ликвидности имовине. Основни циљ управљања ризиком ликвидности је одржавање потребног нивоа ликвидних средстава како би се уредно и у роковима доспијећа измириле све обавезе по билансним позицијама.

Значајан ризик ликвидности коме је ово Друштво изложено је и ризик ликвидности имовине, односно ситуација када Друштво не може у цјелости да наплати своја потраживања.

Основни механизми које ово Друштво користи како би се избјегао поменути ризик јесте искључење објеката корисника са јавног система водоснабдијевања, утужење потрошача (укључујући парничне, извршне, стечајне и ликвидационе поступке те ванпарничне поступке у којима се врши протест мјеница) а све у циљу принудне наплате потраживања код корисника који, ни након више усмених и писмених опомена, нису добровољно измирили своја дуговања. У том смислу, потребно је наставити (па чак и промовисати) даље закључење уговора о репрограму дуговања корисника, јер се на тај начин, потрошачима пружа додатна (по правилу друга) шанса да своја дуговања измире добровољним путем без активирања механизма судске принудне наплате који за посљедицу има увећање укупних трошкова које корисник мора платити овом Друштву, али исто тако закључењем уговора о репрограму дуговања, корисници су у обавези предати и мјенице и мјеничне изјаве којима се на директан начин прекидају застарни рокови, али и овом Друштву даје шанса да, сходно својој пословној политици, одлуче када, у ком износу и на који начин, ће протестовати мјеницу те наплатити спорна дуговања од конкретног корисника.

6.4. Ризик новчаног тока

Ризик новчаног тока је директно повезан са претходно наведеним ризицима и представља њихов одраз. Уколико посматрамо износ обавеза по основу текућег доспијећа кредита ЕБРД-а, можемо рећи да је ово Друштво изложено ризику новчаног тока.

Међутим, битно је истаћи да је у претходном периоду ово Друштво успијевало благовремено и уредно тј. у роковима доспијећа измирити све своје доспјеле обавезе, укључујући и ануитете ЕБРД-а у јануару и јулу 2017. године. Од прилива финансијских

средстава, од основне и споредне дјелатности, ово Друштво успијева да обезбиједи финансирање текућег пословања, мањи износ за набавку опреме за обављање дјелатности, као и за поврат доспјелих рата кредита ЕБРД-а.

Ризик новчаног тока се ублажава и набавком краткорочних кредита за ликвидност који се користе за измирење обавеза према ЕБРД-у. Осим тога, примјењујући све расположиве механизме наплате потраживања остварен је значајан помак када је у питању прилив финансијских средстава. Процент наплате за испоручену воду и канализацију је у 2017. години износио 98,95 %.

7. ПРОБЛЕМИ И ТЕШКОЋЕ У РАДУ

У току 2017. године, поред позитивних резултата које је ово Друштво постигло, постоје и одређени проблеми на чијем рјешавању би требало да се ангажује у циљу побољшања пословања. Неки од проблема које би посебно требало издвојити су:

1. Друштво је у таквој ситуацији да се у наредном периоду мора максимално ангажовати на плану остварења прихода, а нарочито контроли расхода како би се очувала ликвидност и омогућило редовно сервисирање доспјелих анuitета по кредиту ЕБРД-а и испуње одређених финансијских показатеља које је Друштво преузело према ОРИО фондацији.
2. Како би се одржао проценат наплате, неопходна је стална активност Друштва која укључује контролу на терену, слање опомена, утужења и као посљедња мјера искључења са водоводне мреже несавјесних потрошача. Овај стратешки задатак подразумијева и бољу сарадњу са комуналном полицијом и убрзање судских процеса.
3. Неопходне активности по службама:
 - увођење ISO стандарда 22000;
 - наставак послова на успостављању ГИС (географски информациони систем);
 - наставак лиценцирања софтвера;
 - набавка опреме за еталонирање и баждарење водомјера и
 - наставак активности везано за набавку опреме за ТВ инспекцију канализације.

8. ЗАКЉУЧАК

На основу приказаних показатеља, постигнутих резултата, наведени проблеми захтијевају веома озбиљан приступ од стране свих фактора Друштва (Скупштине акционара, Надзорног одбора, Управе Друштва и свих запослених) како би се укупна ситуација у пословању одржала на већем нивоу озбиљности, одговорности и пословности, како би Друштво испунило све своје обавезе и успјешно даље извршавало послове из своје регистроване дјелатности.

Без обзира на потешкоће са којима се, А.Д. „Водовод и канализација“ Бијељина суочава, снабдијевање становништва, физичко – хемијски и микробиолошки исправном водом, је било уредно.

Потребно је нагласити, да су радници свих служби, успјешно и професионално одговорили свим постављеним задацима, како редовним тако и ванредним.

Број: 459/18
Дана, 22. фебруара 2018. године
Бијељина

ДИРЕКТОР

Предраг Перковић, дипл. правник